

Î N C H E I E R E

23 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecători

Iuliana Oprea, Ala Cobăneanu, Oleg Sternioală, Galina Stratulat

examinând cererea de revizuire depusă de Consiliul Concurenței, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 05 octombrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea Mixtă „Rikipal” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Consiliului Concurenței, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Avalancha Technologies” și Nicolae Toderașcu cu privire la contestarea actului administrativ,

c o n s t a t ă :

La 02 noiembrie 2015 ÎM „Rikipal” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Concurenței cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat, că întrucât a constatat un caz de concurență neloială, la 13 martie 2015, ÎM „Rikipal” SRL a depus cerere prealabilă în adresa Consiliului Concurenței, prin care a comunicat autorității responsabile despre folosirea de către SRL „Avalancha Technologies”, fără drept, a unui text publicitar de natura să producă confuzie, asemănător cu cel folosit de lung timp de ÎM „Rikipal” SRL pe website-ul său.

Susține că, acest fapt vine în contradicție directă cu art. 2 din Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012.

În conformitate cu dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 14 din 23 aprilie 2015 privind presupusele acțiuni de concurență neloială realizate de către SRL „Avalancha Technologies” în raport cu ÎM „Rikipal” SRL, asupra cazului a fost inițiată o investigație.

Potrivit Raportului de investigație pe marginea cazului inițiat prin dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 14 din 23 aprilie 2015, la cap. 6 al raportorului s-a constatat încălcarea prevederilor art. 19 alin. (1) lit. b) din Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012 de către SRL „Avalancha Technologies”, fapt pentru care a fost propus Plenului de a stabili sancțiuni față de SRL „Avalancha Technologies” în conformitate cu art. 77 alin. 1) din Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012.

Cu toate acestea prin decizia Plenului Consiliului Concurenței nr. CN-62 din 08 octombrie 2015, Plenul a decis încetarea investigației cazului în privința SRL „Avalancha Technologies”, invocând lipsa încălcării prevederilor art. 19 alin. (1) lit. b) din Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, pe motiv că copierea ilegală a publicității ÎM „Rikipal” SRL ar fi fost plasat de fostul angajat al SRL „Avalancha Technologies” – Toderașcu Nicolae, după data concedierii sale.

Reclamantul susține că, din aprecierile și concluziile Plenului Consiliului Concurenței s-a adeverit, că aprecierile Plenului sunt eronate și vin în contradicție directă cu circumstanțele reale.

A invocat, în mod special că, decizia Plenului Consiliului Concurenței nu răspunde în mod sigur și expres la toate obiecțiile formulate de reclamant în procesul examinării cererii prelabile, fapt din care se deduce că investigația inițiată nu este completă, nepărtinitoare, or nu cuprinde examinarea nemijlocită a tuturor susținerilor părților și interconexiunea lor.

În vederea elucidării adevărului care este evident - indiferent de data concedierii salariatului, care totodată este autorul anunțului de pe www.999.md, acesta a acționat exclusiv în interesele SRL „Avalancha Technologies”, or persoanele cointeresate de anunțul publicitar erau chemate să acceseze site-ul grizzly.md, care fiind accesat oferea contactele SRL „Avalancha Technologies”.

Astfel, reclamantul menționează că nu este clar de ce atunci când semnele sunt pe față, Plenul Consiliului Concurenței a luat în considerație aceste declarații care par a fi aranjate post factum, la momentul în care a fost depusă cererea prelabilă a ÎM „Rikipal” SRL.

Consideră că indiferent dacă autorul mesajului este salariatul sau fostul salariat al SRL „Avalancha Technologies” aceasta nu exclude nicidecum interesul material exclusiv al SRL „Avalancha Technologies”, or doar accesând site-ul din anunț cumpărătorul putea contacta Furnizorul care nu este nimeni altul decât proprietarul web paginii grizzly.md, adică SRL „Avalancha Technologies”.

Totodată, nu este clar de ce Consiliului Concurenței a luat în considerație că SRL „Avalancha Technologies” îl putea concedia pe Toderașcu Nicolae, dar nu a luat în considerație faptul că putea să solicite salariatului să finalizeze acțiunile începute.

Mai mult consideră că, după cum data concedierii și lansării anunțului sunt în imediată derulare, este destul de real ca această sarcină să fi fost înaintată pe perioada derulării raportului de muncă, la fel este posibil ca autorul și SRL „Avalancha Technologies” să semneze vreun alt contract civil, prestări servicii, colaborare etc., despre care reclamantul nu cunoaște sau prin simplă înțelegere verbală părțile puteau conveni asupra plasării anunțului publicitar.

Cu toate acestea Consiliul Concurenței a preferat o investigare formală în rezultatul căreia SRL „Avalancha Technologies” a fost absolvită de pedeapsă.

Susține reclamantul, că în aceste condiții ÎM „Rikipal” SRL, ca victimă a faptelor anticoncurențiale se consideră îndreptățită a solicita sancționarea SRL „Avalancha Technologies” în conformitate cu practicile Consiliului Concurenței

în fapte similare, precum și obligarea SRL „Avalancha Technologies” la plata beneficiului nerealizat ca urmare a faptei ilicite (venitul ratat) și a daunelor morale rezultate din comiterea unor fapte contrare regulilor de concurență.

Afirmă reclamantul că, daunele morale sunt acordate, de regulă, pentru afectarea unor drepturi personale nepatrimoniale, așa cum este dreptul la propria imagine.

Iar, în speță, propria imagine a ÎM „Rikipal” SRL a fost afectată prin confuzia creată consumatorului referitor la produsul similar.

Solicită ÎM „Rikipal” SRL admiterea acțiunii, anularea deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. CN-62 din 08 octombrie 2015; constatarea încălcării prevederilor art. 19 alin. (1) lit. b) din Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012 de către SRL „Avalancha Technologies” și stabilirea sancțiunii SRL „Avalancha Technologies” în conformitate cu art. 77 alin. (1) din Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012.

La 26 noiembrie 2015 prin încheierea Curții de Apel Chișinău s-a atras SRL „Avalancha Technologies” în calitate de intervenient accesoriu.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2016 s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Nicolae Toderașcu.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2016 s-a anulat decizia Consiliului Concurenței nr. CN-62 din 08 octombrie 2015, prin care s-a decis încetarea investigației cazului în privința SRL „Avalancha Technologies”; s-a obligat Consiliul Concurenței să examineze cererea ÎM „Rikipal” SRL privind constatarea încălcării prevederilor art. 19, alin. (1), lit. b) din Legea concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012 de către SRL „Avalancha Technologies” și în limitele împuternicirilor să constate existența ori inexistența încălcărilor.

Prin hotărârea suplimentară a Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2016 s-a încasat de la Consiliul Concurenței în beneficiul ÎM „Rikipal” SRL cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2 000 lei.

La 13 iunie 2016 Consiliul Concurenței a depus recurs împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2016 și hotărârii suplimentare a Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2016, solicitând casarea acestora cu remiterea pricinii spre rejudecare conform competenței la Judecătoria Centru, mun. Chișinău.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 05 octombrie 2016 s-a respins recursul declarat de Consiliul Concurenței și s-a menținut hotărârea și hotărârea suplimentară a Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2016.

La 04 noiembrie 2016 și la 19 decembrie 2016, Consiliul Concurenței a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 05 octombrie 2016, solicitând admiterea acesteia cu casarea deciziei instanței de recurs și a hotărârilor instanței de apel, cu restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță, conform competenței.

În motivarea cererii de revizuire, Consiliul Concurenței a indicat că instanța de recurs eronat a aplicat la caz prevederile art. 78 alin. (1) al Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, deoarece în speță nu a fost contestată o

decizie a Plenului Consiliului Concurenței prin care ar fi fost aplicată o amendă sau o penalitate cu titlu de cominatoriu, ci a fost contestată o decizie de încetare a procedurii.

Consideră revizuentul că la caz instanțele de judecată urmau a aplica prevederile art. 331CPC și nicidecum prevederile art. 78 alin. (1) al Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012.

Totodată, a mai indicat revizuentul că, instanțele au emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanei care nu a fost implicată în proces, deoarece prin hotărârea suplimentară s-a dispus încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 2 000 lei, astfel fiind afectate drepturile Ministerului Finanțelor.

Susține Consiliul Concurenței că au fost încălcate drepturile Ministerului Finanțelor, deoarece ultimul asigură gestionarea mijloacelor financiare ale bugetelor componente ale bugetului public național, indicând și prevederile 36 alin. (5) al Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, art. 20 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetare nr. 181 din 25 iulie 2014.

Suplimentar a mai indicat revizuentul că, la 02 decembrie 2016 în sediul Consiliului Concurenței a fost efectuat un interviu cu Nicolae Toderașcu, care a prezentat copia scrisorii Procuraturii Ciocana mun. Chișinău nr. 7560 din 07 august 2016, prin care a fost informat că al 27 iulie 2016 a fost emisă ordonanță de încetare a urmării penale în privința acestuia, astfel considerând că declarațiile făcute de Nicolae Toderașcu în cadrul procesului de judecată nu pot fi considerate ca probe, prin prisma art. 132 alin. (1) CPC.

Ca temei de revizuire Consiliul Concurenței a invocat prevederile art. 449 lit. b) și c) CPC.

În conformitate cu art. 452 alin. (1) și (3) CPC, instanța examinează cererea de revizuire în ședință publică în conformitate cu normele de examinare a cererii de chemare în judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică examinarea cererii de revizuire, articol care nu a fost modificat.

Iar, în conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Conform art. 6 alin. (7) din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, în cazul în care între două acte legislative cu aceeași forță juridică apare un conflict de norme ce promovează soluții diferite asupra aceluiași obiect al reglementării, se aplică prevederile actului posterior.

Coroborând prevederile art. 452 alin. (1) CPC cu art. 444 al același Cod, care este modificat printr-o Lege ulterioară ce promovează soluții diferite privitor la citarea și participarea părților la judecarea recursurilor, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție examinează cererea de revizuire în lipsa participanților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire depusă de Consiliul Concurenței este neîntemeiată și urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele motive.

În conformitate cu art. 448 alin. (1) și (2) CPC, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului. Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

Conform prevederilor art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Temeiurile pentru revizuirea hotărârilor judecătorești irevocabile de către legislator sunt specificate exhaustiv în art. 449 CPC.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 449 lit. b) și c) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Din prevederile enunțate este important de înțeles că circumstanțele sau faptele trebuiau să existe obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

În interpretarea corectă a prevederilor enunțate este important de înțeles că circumstanțele sau faptele trebuiau să existe obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

Cu alte cuvinte, art. 449 lit. b) CPC, vorbește despre circumstanțe (fapte) necunoscute anterior petiționarului, dar întrucât examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizuirii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte).

Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire.

Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Sub acest aspect, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv până la data

pronunțării hotărârii, ele urmând a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărârii.

Faptele noi apărute după adoptarea hotărârii pot servi temei de adresare cu o nouă acțiune în judecată, dar nu ca temei de revizuire.

Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci când sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

În același timp, revizuentul trebuie să probeze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element obligator al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) CPC, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

Așadar, având în vedere această normă juridică de trimitere, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că revizuentul nu a probat nici într-un fel prezența acestui temei de revizuire, altfel spus, Consiliul Concurenței nu a făcut dovada faptului că în procesul examinării anterioare a cauzei nu a cunoscut de cele invocate drept temei al cererii de revizuire, sau că a întreprins careva măsuri pentru a le cunoaște în procesul examinării cauzei.

Prin urmare, Colegiul constată că revizuentul Consiliul Concurenței nu a prezentat înscrisuri care să corespundă caracteristicilor cerute de norma de drept indicată, în timp ce acelea prezentate nu au putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată ori de natură să răstoarne o situație juridică deja stabilită.

Din textul cererii de revizuire depuse de Consiliul Concurenței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că revizuentul solicită revizuirea deciziei Curții Supreme de Justiție din 05 octombrie 2016 invocând ca temei de revizuire și lit. c) a art. 449 CPC.

Astfel, potrivit art. 449 lit. c) CPC, revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Din analiza textului legal enunțat rezultă că redeschiderea procesului în temeiul art. 449 lit. c) CPC, poate fi posibilă doar cu condiția că prin hotărârea sau decizia emisă, instanța s-a expus în privința drepturilor unor persoane care nu au fost atrase în proces ca participanți, lezându-le astfel în drepturi, fapt ce urmează a fi confirmat în instanța de judecată prin prezentarea probelor.

Cu referire la prevederile citate, Colegiul reține că deși revizuentul Consiliul Concurenței a invocat ca temei de revizuire prevederile art. 449 lit. c) CPC, ultima nu a adus nici un argument pertinent care ar indica la faptul că

instanțele au emis hotărârile, revizuirea căror se solicită în speță, cu privire la drepturile persoanei care nu au fost implicată în proces.

Se va reține la caz și incidența art. 447 lit. b) CPC, care indică că sunt în drept să depună cerere de revizuire persoanele care nu au participat la proces, dar care sunt lezate în drepturi prin hotărârea, încheierea sau decizia judecătorească.

Pornind de la prevederile acestei norme legale, Colegiul reține că pentru a fi în posibilitatea depunerii cererii de revizuire, solicitantul trebuie să probeze că hotărârea a cărei revizuire o solicită, îi lezează drepturile sale.

Mai mult, revizuentul considerând că îi sunt încălcate drepturile Ministerului Finanțelor, nu au fost lipsiți de dreptul, prin prisma art. 67 CPC, să intervină în el alături de reclamant sau de pârât până la închiderea dezbaterilor judiciare în prima instanță dacă hotărârea pronunțată ar putea să influențeze drepturile sau obligațiile lor, fapt însă nerealizat de aceștia în cadrul examinării cauzei în fond, or, la 01 aprilie 2016 reprezentantul ÎM „Rikipal” SRL a înaintat cerere de completare a pretențiilor, solicitând astfel încasarea cheltuielilor de judecată.

Sub acest aspect, circumstanțele descrise de revizuent nu corespund exigențelor art. 449 lit. c) al CPC și nu pot fi admise ca temei de revizuire a deciziei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05 octombrie 2016, respectiv, împrejurările invocate de revizuent nu pot influența soluția adoptată.

Astfel, Colegiul conchide că Consiliul Concurenței nu a confirmat instanței de judecată existența temeiurilor prevăzute în art. 449 lit. c) CPC - faptul că prin hotărârile judecătorești adoptate în litigiul dedus judecării a fost lezat în careva drepturi Ministerul Finanțelor.

Situația de fapt impune de a remarca că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice.

De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele invocate de Consiliul Concurenței se referă la dezacordul cu soluția pronunțată de către Curtea Supremă de Justiție prin decizia a cărei revizuire se pretinde, și nu atestă prin prisma art. 449 CPC careva temeiuri legale de revizuire.

Astfel, la caz se va remarca că admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante.

Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata (ibid., § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Roșca v. Moldova, citată mai sus, § 25, Popov nr. 2 vs. Moldova).

Din considerentele menționate și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeiuri prevăzute de art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Reieșind din cele expuse, în conformitate cu art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Completul Colegiului civil și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Consiliul Concurenței, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 05 octombrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea Mixtă „Rikipal” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Consiliului Concurenței, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Avalancha Technologies” și Nicolae Toderașcu cu privire la contestarea actului administrativ.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecători

Iuliana Oprea

Ala Cobăneanu

Oleg Sternioală

Galina Stratulat